

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นการแสดงพื้นบ้านรำไท่นกพิทิต
ตำบลกรุงชิง อำเภอнопพิตา จังหวัดนครศรีธรรมราช¹
Local Curriculum Development of Ramton Nokphithid Folk
Performance, Krungching Subdistrict, Nopphitam District,
Nakhon Si Thammarat Rajabhat Province

เมธาวี จำเนียร,² ทองพูล มุขรักษ์,³ ประภาศรี เพ็ชรมนต์,⁴
กรกฎ จำเนียร,⁵ ศศิพัชร บุญขวัญ⁶ และ คณิงนิตย์ สุขขาว⁷
Methawee Chamnian², Thongphun Mukharak³, Prapasri Pechmon⁴,
Korrkot Chamnian⁵, Sasipat Boonkwan⁶ and Khanuengnit Sukkha⁷
^{2,3,4,5} มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
^{2,3,4,5} Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
⁶โรงเรียนบ้านปากทอง
⁶ Banpaklong School

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาบริบทของชุมชนตำบลกรุงชิงและรำไท่นกพิทิต ตำบลกรุงชิง อำเภอнопพิตา จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น รำไท่นกพิทิต ตำบลกรุงชิง อำเภอнопพิตา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การลงพื้นที่ภาคสนามการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับคณะครู ประชาชนชาวบ้าน และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และการนำไปทดลอง

---

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “การยกระดับและสื่อสารรำไท่นกพิทิตสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวและหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อสร้างประสบการณ์นักท่องเที่ยวและส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ตำบล กรุงชิง อำเภอнопพิตา จังหวัดนครศรีธรรมราช”

ใช้เพื่อประเมินหลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกพิทิต ผลการวิจัย พบว่า ตำบลกรุงชิง
มีประวัติศาสตร์ ความเป็นมา สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทุนทางวัฒนธรรม
ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยรำโทนนกพิทิตเป็นการละเล่นพื้นบ้าน
ในช่วงเวลาดังกล่าว ปัจจุบันปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่มาเป็นการแสดงพื้นบ้าน และ
จากการพัฒนาหลักสูตร ทำให้ได้โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร ประกอบด้วย 4 หน่วย
การเรียนรู้ ได้แก่ กรุงชิงของฉัน เรียนรู้ร้องเล่นเป็นเพลง ศิลปะสร้างสรรค์นกพิทิต
และเผยแพร่สืบสานการรำโทนนกพิทิต โดยกำหนดเวลาเรียน 40 ชั่วโมง โดยจัด
ระยะเวลาเรียน สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 40 สัปดาห์ โดยจากการทดลองใช้หลักสูตร
และประเมินหลักสูตรในโรงเรียนแห่งหนึ่ง พบว่า มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับ
ผู้เรียน ทั้งนี้ อาจมีการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของรายวิชาของแต่ละโรงเรียน
ในพื้นที่ตำบลกรุงชิง

คำสำคัญ : หลักสูตรท้องถิ่น, การแสดงพื้นบ้าน, รำโทนนกพิทิต

Abstract

This research has the objectives 1) to study the context of Krungching Subdistrict and Ramton Nokphithid folk performance of Krungching Subdistrict, Nopphitam District, Nakhon Si Thammarat Province, and 2) to develop Ramton Nokphithid folk performance curriculum of Krungching Subdistrict, Nopphitam District, Nakhon Si Thammarat Province. It was qualitative research which was cooperative action research, consisting of an analysis of related documents, field trips; small group meetings with teachers, community scholars, and relevant government agencies to develop a local curriculum and curriculum evaluation. The results of the research revealed that Krungching Subdistrict has history, natural environment, and cultural capital related to the story of World War II. Ramton Nokphithid was a folk play during that time. Nowadays, it becomes to play roles as folk performance. From the development of the curriculum, the structure of the course content consists of 4 learning units: My City, Krungching, Learn to sing and play songs, Creative art with Phithid bird and Publishing and continuing Ramton Nokphithid folk performance. The study period is 40 hours, with a total duration of 1 hour per week, totaling 40 weeks. From the curriculum experimentation and evaluation in a school, it was consistent and suitable for the learners. It may also be adjusted to the context of the course of each school in Krungching Subdistrict area.

Keywords : local curriculum, folk performance, Ramton Nokphithid

บทนำ

ตำบลกรุงชิง อำเภอหนองปีตา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์แวดล้อมด้วยธรรมชาติที่สวยงาม ส่งผลให้มีชื่อเสียงในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและผจญภัย เนื่องจากตำบลกรุงชิงเป็นพื้นที่ในหุบเขา ที่มีภูเขาล้อมรอบลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบสูงสลับภูเขาสูงในเขตอุทยานแห่งชาติเขาหลวง และอุทยานแห่งชาติเขานัน มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้มีสภาพอากาศเย็นตลอดปี (องค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง, ม.ป.ป.) และที่ตำบลกรุงชิง ยังมีศิลปวัฒนธรรม “รำไทบนกพิทิด” ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นบ้านสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ในสมัยที่ จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และมีดำริให้มีการแสดงรำไทบนเพื่อเป็นเครื่องบันเทิงใจในยุคสงครามโลกที่ข้าวยากหมากแพง รำไทบนจึงกระจายไปทั่วประเทศ รำไทบนเข้ามาสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช และปราชญ์ชุมชนตำบลกรุงชิงจึงได้นำเข้าไปในกรุงชิง โดยแต่งบทเพลงและทำรำเป็นอีกร้อย ๆ เพลง และได้รับความนิยมทั้งแสดงในงานมงคลและงานอวมงคล แต่ต่อมความนิยมลดน้อยลง ไม่มีคณะรำไทบนกพิทิดตั้งเช่นในอดีต มีเพียงปราชญ์ชาวบ้านที่เคียร้องและรำ แต่ไม่สามารถสืบสานบทเพลงและทำรำได้ทั้งหมด (เมธาวี แก้วสนิท และกรกฎ จำเนียร, 2558)

ภาพที่ 1 การรำไทบนกพิทิด

จากการประชุมกลุ่มชุมชนตำบลกรุงชิง ภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง หน่วยงานด้านวัฒนธรรม การท่องเที่ยว ผู้ประกอบการวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว ครู นักเรียน และประชาชนชาวบ้าน รำโทนนกพิทิตจึงมีความต้องการส่งเสริมและขับเคลื่อนในเชิงนโยบายผลักดันให้รำโทนนกพิทิตเป็นหลักสูตรของท้องถิ่น เพื่อให้สถาบันการศึกษาได้ถ่ายทอดไปยังเยาวชนและชาวบ้านที่มีความสนใจ รวมไปถึงการขยายผลไปสู่นักท่องเที่ยวให้สามารถเข้ามาเรียนรู้การรำโทนนกพิทิตในพื้นที่ได้ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับที่ วิชชา ทรวงแสง (2543 อ้างใน น้ำฝน คูเจริญไพศาล สุภาพร บุตรสัย และสุภารัตน์ คำอัน, 2561) เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ควรส่งเสริมให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน โดยเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความค่า การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จะเป็นการช่วยสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่และไม่สูญหายไป แนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนสามารถทำได้โดยมีการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงกับการเรียนการสอน เลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยวิเคราะห์ที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม มีการเลือกข้อมูล เนื้อหาและวิธีการ ให้สอดคล้องกับรายวิชา และต้องบูรณาการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับกระบวนการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับที่ วิสิฐฐิติ คิดคำสวน และทิชัมพร สิงโตมาศ (2562) เสนอแนะว่า การจัดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมให้กับคนรุ่นใหม่ หรือการรื้อฟื้นประเพณีดั้งเดิมที่เริ่มเลือนหายไปจากชุมชน เป็นประเด็นที่น่าสนใจในการทำวิจัยท้องถิ่น เพื่อสืบค้นความรู้ความเป็นมาของท้องถิ่นในการแสวงหา อัตลักษณ์ของตนเอง ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงต้องการศึกษาบริบทชุมชนตำบลกรุงชิงและรำโทนนกพิทิตตำบลกรุงชิง อำเภอнопิต้า จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกพิทิตเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่กลุ่มเยาวชนในพื้นที่ซึ่งประกอบไปด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนระดับประถมเพื่ออนุรักษ์และสืบสานในชุมชนและขยายผลสู่การท่องเที่ยวต่อไป โดยคณะครู ประชาชนชาวบ้าน ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้นำชุมชน ตลอดจนจิตอาสาจากองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรท้องถิ่นดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบริบทของชุมชนตำบลกรุงชิงและรำไท่นกพิติดตำบลกรุงชิง อำเภอнопิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำไท่นกพิติด ตำบลกรุงชิง อำเภอнопิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระเบียบวิธีการศึกษา

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และเป็นลักษณะการวิจัยแบบชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย คณะนักวิจัย คณะครูในโรงเรียนในพื้นที่ คณะปราชญ์ชาวบ้าน ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การใช้เครื่องมือสัมภาษณ์และสังเกตการณ์แบบชุมชนไม่มีส่วนร่วม

โดยเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสม ก่อนปรับแก้เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ขั้นตอนการวิจัยวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรำไท่นกพิติด และใช้แบบบันทึกผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร จากนั้นจะวิเคราะห์ กลั่นกรองและคัดเลือกเนื้อหา มาใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรรำไท่นกพิติด

2. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำไท่นกพิติดโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในลักษณะการพัฒนาหลักสูตรเชิงปฏิบัติการโดยมีผู้ส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 8-12 คน ได้แก่ คณะครูจากโรงเรียนในพื้นที่ คณะปราชญ์ชาวบ้านรำไท่นกพิติด และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดังกล่าว

3. การนำไปทดลองใช้และประเมินผล โดยการใช้อย่างเป็นระบบบันทึกผลการสังเกตการณ์ผลจากการนำหลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกพิทิตไปทดลองใช้และประเมินผล โดยใช้การประชุมกลุ่มย่อยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ความเหมือนและความแตกต่าง สรุปและวิเคราะห์ผลตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ผลการศึกษา

การศึกษาริบทของชุมชนตำบลกรุงชิงและรำโทนนกพิทิตตำบลกรุงชิง อำเภอнопิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการวิจัยริบทของชุมชนตำบลกรุงชิง อำเภอнопิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งการลงพื้นที่ภาคสนามและจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า ตำบลกรุงชิงตั้งอยู่ในหุบเขา ที่มีภูเขาล้อมรอบ เรียกกันว่า “อ่าวกรุงชิง” ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบสูง สลับกับภูเขาสูงในเขตอุทยานแห่งชาติเขาหลวง และอุทยานแห่งชาติเขานัน มีป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธารหลายสาย ทำให้ตำบลกรุงชิงเป็นที่รู้จักของผู้คนโดยทั่วไป เนื่องจากสภาพพื้นที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ บุคคลภายนอกต่างยกย่องว่า ตำบลกรุงชิง “มีทรัพย์ในดิน มีสินในน้ำ” และท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อม แต่ในส่วนของตำบลกรุงชิงยังคงความหลากหลายของธรรมชาติไว้ได้ จึงปรากฏเห็นวิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ท่ามกลางความหลากหลายแห่งธรรมชาติ ภูมิปัญญา และความเปลี่ยนแปลงตามโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้ ยังมีความสำคัญในด้านวัฒนธรรมประเพณีและการละเล่นพื้นบ้าน ได้แก่ การทำบุญหน้าท่า ทำบุญสารทเดือนสิบ ทำบุญให้ทานไฟ รำโทนนกพิทิต รำวงเวียนนครก ฯลฯ

“รำโทนนกพิทิต” เป็นการละเล่นพื้นบ้านที่อยู่คู่ตำบลกรุงชิง อำเภอнопิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีลักษณะคล้ายรำวงเวียนนครกเมื่อก่อนทหารใช้เป็นเครื่องมือสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านขณะที่เข้ามาปราบปรามโจรคอมมิวนิสต์ในพื้นที่ ต่อมา ชาวบ้านใช้ร้องรำหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวไร่ เนื่องจาก

ในชุมชนมีการขอแรงหรือการช่วยกันเก็บเกี่ยวข้าวไว้ ช่วยเหลือกันในเกือบทุกกิจกรรม หลังจากเก็บข้าวเสร็จ ตอนค่ำก็จะทานข้าวร่วมกันและสังสรรค์โดยการนำครกตำข้าว มาคว่ำแล้วจุดตะเกียงขลุ่ย (ตะเกียงน้ำ มันก้าซ) แล้วร้องรำรอบครกตำข้าว โดยมี เครื่องดนตรีคือ โทน ฉิ่ง ฉาบ กรับ และยังมีการรำกันในงานศพ เพื่อนอนคลาย ความเศร้าใค้ให้กับผู้เสียชีวิตและอยู่เป็นเพื่อนในงานศพอีกด้วย

ความเปลี่ยนแปลงของชุมชนตำบลกรุงชิงเนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา และ ไม้ผลอย่าง ทุเรียน มังคุด ฯลฯ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดในรอบศตวรรษ ที่ผ่านมา เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรและพื้นที่ทำให้มีผลผลิตได้ส่งออกไปต่างประเทศและทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น ทำให้วัฒนธรรมการขอแรงและการละเล่นรำโทนนกพิติดแบบเดิมได้เริ่มหายไปตามการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาต่าง ๆ รวมถึงสาเหตุและปัจจัยหลายประการ เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีผลการดำเนินชีวิตของคนโดยเฉพาะเยาวชน เป็นต้น

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกพิติด ตำบลกรุงชิง อำเภอнопพิตา จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกพิติด จากการประชุมกลุ่มย่อย คณะครู หลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกพิติด ของคณะครูในโรงเรียนพื้นที่ตำบลกรุงชิง ได้แก่ โรงเรียนบ้านนบ โรงเรียนบ้านปากกลาง โรงเรียนวัดเป็ยน โรงเรียนนบพิตาวิทยา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเป็ยน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากกลาง ประชาญ์ชาวบ้าน และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 8 คน (14 สิงหาคม 2563) ได้ผลดังนี้

หลักสูตรท้องถิ่นระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ที่ร่วมกันจัดทำขึ้น จะจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม สามารถนำไปใช้สอนเสริมบูรณาการกับวิชาต่าง ๆ หรือใช้ประกอบในรายวิชาชุมนุมหรือชมรมได้ เนื่องจากรายวิชาที่มีอยู่เดิมมีจำนวนเพียงพอแล้วในการจัดการเรียนการสอน (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 และ 2, ประชุมกลุ่มย่อย 14 สิงหาคม 2563)

นอกจากนี้ จากการประชุมกลุ่มย่อยยังพบว่า ที่ผ่านมา ลักษณะการสอนรำไท่นกพิทิตในโรงเรียน มีทั้งที่ครูสอนเองและปราชญ์ชาวบ้านสอนให้ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียน และนอกจากการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำไท่นกพิทิตในครั้งนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังจะได้พัฒนาหนังสือแบบเรียนรำไท่นกพิทิตเพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในลักษณะสิ่งพิมพ์เชื่อมโยงกับสื่อวีดิทัศน์แสดงบทเพลงและท่ารำในลักษณะคิวอาร์โค้ด (QR code) และมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดกิจกรรมค่ายอบรมรำไท่นกพิทิตในโรงเรียนด้วย เพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถรำได้ เนื่องจากครูบางท่านก็ไม่สามารถสอนว่านักเรียนได้

จากการประชุมกลุ่มย่อยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้ได้หลักสูตรท้องถิ่นรำไท่นกพิทิตที่พัฒนาขึ้นเป็นรายวิชาเพิ่มเติม เน้นการให้ความรู้ ประวัติความเป็นมาของชุมชน ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการละเล่นพื้นบ้านรำไท่นกพิทิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยังคงอยู่ สู่การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนที่เป็นเยาวชนท้องถิ่น รู้จักชุมชนได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้ง การสอดแทรกทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต และความสำนึกรักบ้านเกิด ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ และเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม บูรณาการกับสาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ พ.ศ. 2551 ที่มุ่งเน้นความสำคัญของที่ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ ซึ่งดำเนินการเรียนรู้ เพื่อสืบทอดและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับรำไท่นกพิทิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของบุคคลในท้องถิ่น ได้แก่ คณะครู ปราชญ์ชาวบ้านท้องถิ่น หน่วยงานด้านการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้ให้ข้อมูล แล้วถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้

หลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาเพิ่มเติม “รำไท่นกพิทิต” ยังเป็นการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์

และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลหรือสาระเนื้อหาของกลุ่มสาขาอื่น ๆ ได้อย่างหลากหลาย จนเป็นความเข้าใจในเรื่องที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ได้ง่ายขึ้น การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษา สืบค้น เกิดเป็นองค์ความรู้ และปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะการเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้ให้เกิดในระยะยาว ส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา เพื่อสร้างความตระหนัก ความภูมิใจ จากการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สืบสาน และการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นสืบไป

ภาพที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำไท่นกพิติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

สำหรับผลการนำหลักสูตรท้องถิ่นรำไท่นกพิติดไปทดลองใช้ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในพื้นที่ตำบลกรุงชิงและใช้แบบบันทึกผลการสังเกตการณ์ รวมถึงการประเมินหลักสูตรโดยการประชุมกลุ่มย่อยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง พบว่า โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรที่ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ โดยกำหนดเวลาเรียน 40 ชั่วโมง จัดระยะ

เวลาเรียน สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 40 สัปดาห์ มีความเหมาะสม สามารถนำไปปรับให้เหมาะสมกับบริบทของรายวิชาหรือของแต่ละโรงเรียน

ตาราง 1 โครงสร้างของหลักสูตร/ขอบข่าย/เวลาเรียน

สาระที่/ หน่วยการ เรียนรู้	เรื่อง	รายละเอียดเนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
1	กรุงชิงของฉัน	- ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตำบลกรุงชิง - สถานที่สำคัญของชุมชน - บุคคลสำคัญของชุมชน	3
2	เรียนรู้ร้องเล่นเป็นเพลง	- ประวัติความเป็นมาของรำโทน - ภูมิปัญญาท้องถิ่น - เนื้อเพลง การขับร้อง เครื่องดนตรี ทำรำและการแสดง 1) เพลงไหว้ครูและไหว้ครูรำวง 2) เพลงสืบนวยกกร 3) เพลงเชิญเกิดพี่น้อง 4) เพลงประวัติรำโทนนกกพิทิต 5) เพลงป่าประ 6) เพลงมาเที่ยวกรุงชิง 7) เพลงชนะน้อย 8) เพลงช่อปทุมมาเมื่อ 9) เพลงลูกคลื่น 10) เพลงรำแบบกรมศิลป์ 11) เพลงนกขมิ้น 12) เพลงไอ้พระจันทร์คืนนี้ 13) เพลงต้นหยง 14) เพลงนกกพิทิต 15) เพลงลา	25

สาระที่/ หน่วยการ เรียนรู้	เรื่อง	รายละเอียดเนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
3	ศิลปะสร้างสรรค์กับ นกพิทิต	- แนวคิดหลักในการประดิษฐ์ของที่ระลึก - การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ในรูปแบบ ต่าง ๆ - การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ - รู้จักคุณค่าและชื่นชมในผลงาน	10
4	เผยแพร่สืบสานการรำ โขนนกพิทิต	- การเผยแพร่และการอนุรักษ์สืบสาน วัฒนธรรมพื้นบ้านให้คงอยู่สืบไป	2
รวม			40

คำอธิบายรายวิชา

รำโขนนกพิทิต เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาประวัติและความเป็นมาของรำโขนนกพิทิต ลักษณะการร้อง การรำ บอกและอธิบายถึงประวัติความเป็นมาของรำโขนนกพิทิตได้ สามารถเข้าใจเนื้อร้อง ทำรำและถ่ายทอดออกมาเป็นการแสดงรำโขนนกพิทิตได้ ปฏิบัติกิจกรรมตามแผน และประเมินการทำกิจกรรม มีสัมพันธภาพที่ดีในการทำกิจกรรมกลุ่ม สามารถนำเพลง และการละเล่นพื้นบ้านรำโขนนกพิทิตไปเผยแพร่ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป มีความสุขในการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

จากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ และสังเกตการณ์ พบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงประวัติความเป็นมา เนื้อร้อง ทำรำ เพลงและการละเล่นพื้นบ้านรำโขน นกพิทิต เนื่องจากได้เรียนรู้จากครูและวิทยากรในท้องถิ่น ได้ฝึกปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียน มีความสามารถในการร้องเพลงและการละเล่นพื้นบ้านรำโขนนกพิทิต สามารถนำไป แสดงในโอกาสต่าง ๆ ในชุมชน การต้อนรับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสาน ตลอดจนการก่อให้เกิดรายได้จากการแสดง

จากการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร จากการสัมภาษณ์ผู้สอน ได้ผลว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทเชิงพื้นที่ ทั้งนี้ แต่ละโรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้ไม่สามารถประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรได้ในทุกโรงเรียนพื้นที่ตำบลกรุงชิง

สรุปผลการวิจัย

รำโทนนกพิทิตเป็นการละเล่นพื้นบ้านสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ของตำบลกรุงชิง อำเภอнопิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะคล้ายรำวงเวียนครก เมื่อก่อนทหารใช้เป็นเครื่องมือสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านขณะที่เข้ามาปราบปรามโจรคอมมิวนิสต์ในพื้นที่ ต่อมา ชาวบ้านใช้ร้องรำหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวไร่ โดยการนำครกตำข้าวมาคว่ำแล้วจุดตะเกียงขลุ่ย (ตะเกียงน้ำมันก๊าด) แล้วร้องรำรอบครกตำข้าว โดยมีเครื่องดนตรีคือ โทน ฉิ่ง ฉาบ กรับ แต่เมื่อเวลาผ่านไป รำโทนนกพิทิต ได้รับความนิยมน้อยลงเรื่อย ๆ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน ชุมชนจึงมีความต้องการให้มีการอนุรักษ์และสืบสานรำโทนนก พิทิต โดยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกพิทิตเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของคนในชุมชนตำบลกรุงชิง

จากการวิจัยทำให้ได้หลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาเพิ่มเติม “รำโทนนกพิทิต” ในระดับประถมศึกษา และนำไปทดลองใช้ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในพื้นที่ตำบลกรุงชิงและใช้แบบบันทึกผลการสังเกตการณ์ รวมถึงการประเมินหลักสูตรโดยการประชุมกลุ่มย่อยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง พบว่า โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรที่ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ โดยกำหนดเวลาเรียน 40 ชั่วโมง จัดระยะเวลาเรียน สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมงรวม 40 สัปดาห์ มีความเหมาะสม และจากการสัมภาษณ์ผู้สอน ได้ผลว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทเชิงพื้นที่ สามารถนำไปปรับให้เหมาะสมกับบริบทของรายวิชาหรือของแต่ละโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

“รำโทนนกพิติด”เป็นการละเล่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ของชาวตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งนี้ จากการละเล่นเพื่อสร้างความบันเทิงในชุมชน และเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์กับทหารที่เข้ามาในพื้นที่ สามารถนำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชนได้ เนื่องจากหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยที่ใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศเป็นหลักสูตรกลางหรือหลักสูตรแม่บท ซึ่งพัฒนาขึ้นจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในส่วนกลาง เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในระดัปกว้าง ไม่สามารถเจาะจงกลุ่มผู้เรียนในภูมิภาคหรือท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง การใช้หลักสูตรกลางเพียงอย่างเดียวอาจไม่เกิดความสอดคล้องและไม่เกิดการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจึงเป็นการเปิดโอกาสให้สถานศึกษาและท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรตามข้อกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นของตนเอง เรียนรู้สภาพเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น ตลอดจนสามารถพัฒนาชีวิต พัฒนาอาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของตนเอง ครอบครัวและท้องถิ่นของตนเองได้ (ศกร พรหมทา และเพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา, 2559)

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ชญาน์พัชร ทีสุกะ มนตรี อนันตรักษ์ และประสาธ อิศรปริดา (2555) ที่ให้ข้อมูลว่า หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดทำกรอบและ แนวทางสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษา ในการนำไปจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและจัดการเรียนการสอน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการนำไปสร้างหลักสูตรท้องถิ่น โดย นำตัวชี้วัดในสาระการเรียนรู้ที่มีความต้องการมาจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และบริบทของสังคม

หลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกพิติดจึงเป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่จากการร่วมมือกันของคณะครูของโรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอาจจะสร้างขึ้นใหม่หรืออาจเกิดจากการนำหลักสูตรท้องถิ่นเดิมที่มีอยู่ มาปรับปรุง เพิ่มเติมเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

และความต้องการของท้องถิ่น โดยจะต้องเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่ชุมชนเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์กับประชากรในชุมชน (กิตติศักดิ์ คนแรงดี, 2559)

จากการวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอน ทั้งนี้ ชวลิต ชูก่าแพง (2559) ได้สรุปรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรทั่วไปมีอีกหลายรูปแบบ ซึ่งมีทั้งส่วนที่คล้ายและแตกต่างกันไปในขั้นตอนรายละเอียด ในภาพรวมของการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย การวิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การทดลองใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร ดังเช่น นารี จุงจิตร์ดำรง (2558) ที่ได้วิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เรื่อง ระบายตำนานเมืองพญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยดังกล่าว

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร คณะผู้วิจัยได้ค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม การลงพื้นที่ภาคสนามหลายครั้ง ได้แก่ การขอคำแนะนำจากคณาจารย์หลักสูตรสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบชุมชนมีส่วนร่วม การลงพื้นที่ศึกษาหลักสูตรท้องถิ่น ขนมลา ของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช การเข้าร่วมอบรมการผลิตสื่อการเรียนรู้นิทานสำหรับเด็ก จัดโดย TK Park และเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เพื่อเตรียมผลิตสื่อส่งเสริมการเรียนรู้รำโทนนกกพิทิต

ต่อมา การพัฒนาหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลพื้นฐาน จากการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็น มากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินในหลักสูตร หรือกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ เพื่อให้ได้ร่างหลักสูตรตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่จำเป็นในแต่ละหลักสูตร โดยคณะผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกกพิทิต และหาแนวทางจัดทำหนังสือแบบเรียนสื่อการเรียนรู้อำเภอปากพนังร่วมกับคณะครูประชาศษณ์ชาวบ้านในพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกิจกรรมค่ายเพื่ออบรม

ถ่ายทอดรำไทพอกพิทิดแก่คณะครูและนักเรียนในโรงเรียน

ภายหลังจากการพัฒนาหลักสูตร ได้มีการทดลองใช้หลักสูตรใช้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาแห่งหนึ่งในพื้นที่ และประเมินหลักสูตรร่วมกันอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมเพียงใด โดยอาศัยวิธีการประเมินตามแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ของการประเมินพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์ขึ้นก่อนมีการนำหลักสูตรไปใช้ต่อไป

การดำเนินการวิจัยพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จึงควรมีการดำเนินการอย่างเป็นลำดับขั้น ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2532 อ้างใน ไพรินทร์ ณ วันนา, 2556) ให้ข้อมูลว่าควรเริ่มจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานแล้วนำมาประมวลให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา จากนั้นจึงกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรแกนกลางกับหลักสูตรท้องถิ่น เนื้อหาที่จำเป็นจาก หลักสูตรแกนกลางและหรือจัดสร้างรายวิชาที่เห็นว่า คนในท้องถิ่นจำเป็นต้องเรียนรู้แล้วจึงนำ หลักสูตรที่พัฒนาแล้วมาทดลองใช้ ทำการติดตาม ประเมินผลการใช้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขต่อไป จากลำดับขั้นดังกล่าวจะเห็นได้ว่าขั้นการทดลองใช้และการประเมินการใช้หลักสูตรเป็น ขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้ทราบว่าหลักสูตรที่พัฒนาไปนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงไร ซึ่งจากการทดลองใช้และประเมินหลักสูตรร่วมกับคณะครูในพื้นที่ภายใต้การวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่นรำไทพอกพิทิดในภาพรวมมีความครอบคลุมในด้านเนื้อหาสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างทัศนคติที่ดีแก่นักเรียน และนักเรียนสามารถร้องและรำไทพอกพิทิดได้ โดยแต่ละโรงเรียนสามารถนำไป ปรับประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จัดทำขึ้นในระดับตำบล เพื่อพัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นกลางที่สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมแต่ละโรงเรียนได้ ซึ่งมีความแตกต่างจากการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นการเล่นพื้นบ้านหรือการแสดงอื่น ๆ เช่นของ นงุอกร บินสกุล (2560) ที่พัฒนาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ระบายโคมะบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(สาระนาฏศิลป์) จัดทำขึ้นเฉพาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน

เทศบาลบ้านท่าหลวง จังหวัดพิจิตรเท่านั้น หรือการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นนาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุด การแสดงก๊ับแก๊บ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของ ปิยะนุช ไวยวรรณ์ พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์ และชาติชาย ม่วงปฐม (2556) ที่มีลักษณะพัฒนาหลักสูตรโดยคณะนักวิจัยเป็นหลักและนำไปประเมินกับผู้เรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรำโตนกพิติดแบบชุมชนมีส่วนร่วมควรนำไปทดลองใช้และประเมินผลประสิทธิภาพของหลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรมในเชิงปริมาณ เพื่อนำจุดบกพร่องไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขร่วมกันของโรงเรียนในพื้นที่ เพื่อให้ได้หลักสูตรท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนทั้งในเชิงสังคมและด้านเศรษฐกิจส่งเสริมรายได้จากศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง การยกระดับและสื่อสารรำโตนกพิติดสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวและหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อสร้างประสบการณ์นักท่องเที่ยวและส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ตำบลกรุงชิง อำเภอหนองปีตา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้รับทุนสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชและบพท. ปี 2563

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ คนแรงดี. (2559). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง ผ้าทอไทยทรงดำในบริบทร่วมสมัยของจังหวัด สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญาณ์พีชกร ทีสุเกะ มนตรี อนันตวัฑฒ์ และประสาธ อิศรปริดา. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ถิ่นนี้ศรีสงคราม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านข้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัย นครพนม. 2(3), 71-77.
- ชวลิต ชุกกำแพง. (2559). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรแนวคิดและกระบวนการ. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤกร ปิ่นสกุล. (2560). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ระบายไอหมะบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลบ้านท่าหลวง สังกัดเทศบาลเมืองพิจิตร อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร. วารสารบริหารการศึกษา มศว. 14(27), 66-71.
- น้ำฝน คุณเจริญไพศาล สุภาพร บุตรสัย และสุดารัตน์ คำอ้น. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 12(2), 117-134.
- นารี จุงจิตรดำรง. (2558). รายงานการวิจัยการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นนาฏศิลป์ สร้างสรรค์ ระบายตำนานเมืองพญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. โรงเรียนเมืองพญา 2 (เจริญราษฎร์อุทิศ).
- ปิยะนุช ไวยวรรณ พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์ และชาติชาย ม่วงปทุม. (2556). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นนาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดการแสดงกับแก้บ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. Graduate Research Conference 2013 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2564, จาก <https://gsbooks.gs.kku.ac.th/56/grc14/files/hmp23.pdf>

- ไพรินทร์ ฅ วันทนา. (2556). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่น
กับการส่งเสริมภูมิปัญญาล้านนา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน.
- เมธาวิ แก้วสนิท และกรกฎ จำเนียร. (2558). รายงานการวิจัยแนวทางการสร้าง
การสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมอนุรักษ์รำโทนนกกพิทิตของเยาวชน จังหวัด
นครศรีธรรมราช โดยใช้เทคโนโลยีสื่อวีดิทัศน์และสื่อออนไลน์. สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).
- วิสิฐฐิ คิดคำส่วน และทิฆัมพร สิงโตมาศ. (2562). แนวทางการฟื้นฟูและบริหารจัดการ
ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านนาบัว ตำบลโคกหินแฮ่ อำเภอเวียงนคร จังหวัด
นครพนม. วารสารอารยธรรมศึกษา ไชย-สาละวิน. 10(1), 39-64.
- ศกร พรหมทา และเพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา. (2559). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการ
พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในประเทศไทย. วารสารครุศาสตร์. 44(2), 183-201.
- องค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง. (ม.ป.ป.). ข้อมูลทั่วไปของตำบลกรุงชิง ตำบลกรุงชิง.
สืบค้นเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2564, จาก [http://www.krungching.go.th/
general1.php](http://www.krungching.go.th/general1.php)